

ಮೊದ್ಲ ಫಾಂಟ್

SUBJECT CODE : 646

2025

General Studies-2 (Paper-III)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 250

ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2 (ಪತ್ರಿಕೆ-III)

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗಳು

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 250

SPECIFIC INSTRUCTIONS

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳು

(i) Candidates have to attempt all questions.

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

(ii) Marks carried by each question are indicated at its end.

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. Analyse the role of ocean currents and tides in global climatic regulation. (Not more than 150 words)

ಜಾಗತಿಕ ವಾಯುಗುಣ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಉಬ್ಬರವಿಳಿತಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10

2. "Human migration patterns are no longer dictated solely by geography but also by socio-political and economic factors." Examine the evolving nature of migration trends in the 21st century. (Not more than 250 words)

"ಮಾನವ ವಲಸೆ ಮಾದರಿಗಳು ಬಹುದಿನಗಳವರೆಗೆ ಏಕಮಾತ್ರವಾಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗಿದೆ." 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಲಸೆಯ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

15

3. Discuss the impact of urban expansion on land use, migration patterns, and resource management. (Not more than 150 words)

ಭೂ ಬಳಕೆ, ವಲಸೆ ಮಾದರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ನಗರ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10

4. Analyse the factors influencing the formation and location of deserts across the world. (Not more than 150 words)

ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಮರುಭೂಮಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

5. Examine the potential of inland waterways in India as a cost-effective mode of transport. Why has India not been able to fully develop its waterway network ? (Not more than 250 words)

ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನದ ಸಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಳನಾಡ ಜಲಸಾರಿಗೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಭಾರತವು ತನ್ನ ಜಲಮಾರ್ಗ ಜಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ? (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

6. Evaluate why Karnataka's tourism industry has not developed to the same extent as Kerala, Tamil Nadu, and Goa, despite having rich cultural, historical, and ecological attractions. What strategies can be implemented to boost eco-tourism, heritage tourism, and adventure tourism in the state ? (Not more than 250 words)

ಕರ್ನಾಟಕವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವ ಪರಿಸರ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿಲ್ಲವೇಕೆ ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ-ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಪಾರಂಪರಿಕ-ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಯಾವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ? (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

7. Discuss the reasons why certain regions in India remain industrially backward despite policy interventions. What strategies can be adopted to promote industrialisation and balanced economic development in these backward regions ? (Not more than 150 words)

ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿರಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾಕರಣ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳೇನು ? (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

8. "The recent controversies around restrictions on free speech highlight the challenge of balancing individual freedoms with national security." Critically examine the scope of reasonable restrictions under Article 19. (Not more than 150 words)

“ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸುತ್ತ ಎದ್ದಿರುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿವಾದಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಯ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ತಂದಿದೆ.” 19ನೆಯ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10

9. "The autonomy of constitutional bodies like the Election Commission and Public Service Commissions has been questioned in recent political debates." Analyse the role of these institutions in safeguarding democratic governance and discuss measures to ensure their independence. (Not more than 150 words)

“ಇತ್ತೀಚಿನ ರಾಜಕೀಯ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗಗಳಂತಹ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.” ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10

10. "The recent push for a Universal Basic Income (UBI) and welfare schemes like PM Garib Kalyan Yojana reflect the evolving interpretation of Directive Principles of State Policy (DPSP)." Critically assess the constitutional significance of DPSPs and their impact on socio-economic policies. (Not more than 150 words)

“ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮೂಲ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ.” ರಾಜ್ಯನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10

11. "The Supreme Court's reaffirmation of the Basic Structure Doctrine in recent cases has once again emphasised the limits of parliamentary sovereignty." Critically analyse. (Not more than 250 words)

“ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ರಚನೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಪುನರ್ ದೃಢೀಕರಣಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಸಂಸದೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿದೆ.”
ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

12. Examine the role of the Speaker of the Lok Sabha and State Assemblies in maintaining parliamentary and assembly neutrality. How have recent controversies regarding biased disqualification of MLAs affected speaker's credibility ? (Not more than 250 words)

ಸಂಸದೀಯ ಮತ್ತು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ತಟಸ್ಥತೆ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಸ್ಪೀಕರ್ (ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ) ರವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಶಾಸಕರ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಅನರ್ಹತೆಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ವಿವಾದಗಳು. ಸ್ಪೀಕರ್ (ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ) ರವರ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಚರ್ಚಿಸಿ. (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

13. How has caste been used both as a tool for social justice (reservation policies) and for vote-bank mobilization ? What measures are needed to ensure caste does not hinder democratic progress ? (Not more than 250 words)

ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ (ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಗಳು) ಮತ್ತು ಮತ-ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕ್ರೋಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ? ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಜಾತಿ ಒಂದು ತೊಡಕಾಗದಂತೆ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ? (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

14. Compare the federal structures of India and the USA. (Not more than 150 words)

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಫೆಡರಲ್ ರಚನೆ) ಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

15. "Institutions like Lokpal and Lokayukta were meant to ensure accountability, yet they struggle with political interference and limited effectiveness." Critically assess their role in tackling corruption. (Not more than 150 words)

“ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು ಲೋಕಪಾಲ್ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು.” ಆದರೆ ಅವು ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ, ಸೀಮಿತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10

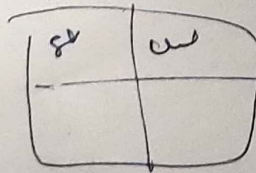
16. "With evolving organizational dynamics, traditional management tools like SWOT Analysis, PERT and CPM, and POSD-CORB are being challenged by agile frameworks." Critically evaluate relevance of traditional management tools in present situations. (Not more than 250 words)

“ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಚಲನಶೀಲತೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಧನಗಳಾದ SWOT ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, PERT ಮತ್ತು CPM ಹಾಗೂ ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಬ್ (POSD-CORB) ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಶಾಗ್ರಮತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸವಾಲನ್ನು ಒಡ್ಡಿದೆ.” ಪ್ರಸಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

15

17. "With growing geopolitical conflicts, the UN's ability to maintain global peace is under scrutiny." Assess its effectiveness in conflict resolution, citing recent cases like the Russia-Ukraine war and Israel-Palestine crisis. (Not more than 250 words)

“ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಭೌಗೋಳಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ (UN's) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ.” ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಾದ ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಇಸ್ರೇಲ್-ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೈನ್ ಬಿಕ್ಕಟನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

15

18. In the wake of China's expanding influence through initiatives like the Belt and Road Initiative (BRI), how should India recalibrate its foreign policy to maintain regional dominance ? (Not more than **250** words)

ಬೆಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಉಪಕ್ರಮದ (ಇನಿಷಿಯೇಟಿವ್) (BRI) ನೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಚೀನಾದ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ತನ್ನ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪುನರಾವಲೋಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ? (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

15

19. Analyze India's role in G-20, and BRICS in shaping global economic governance. How has India's G-20 presidency and advocacy for Global South nations impacted international diplomacy ? (Not more than **250** words)

G-20 ಮತ್ತು ಬ್ರಿಕ್ಸ್ (BRICS) ನ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. ಭಾರತದ G-20 ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ದಕ್ಷಿಣ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮುಂದಾಳತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ? (250 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

15

20. How has responsive administration and digital governance improved crisis management in recent years ? (Not more than **150** words)

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ/ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಡಳಿತವು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ? (150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ)

10